

เล่าเรื่องเวียดนาม

เหยียนก๊กเวียน*

ก่อนที่จีนจะเข้ามาปกครองเวียดนาม เรามีวัฒนธรรมเป็นตัวเป็นตนของเราแล้ว และถึงทศวรรษที่สิบประเทศเวียดนามก็เป็นประเทศเอกราชพ้นจากแอกของจีน ในระหว่างนี้ก็ได้อาศัยเพื่อฟันฝ่าอุปสรรคอย่างเช่นภัยธรรมชาติ ในระหว่างเดือนกรกฎาคม-สิงหาคม จะมีน้ำหลากจากแม่น้ำแดง ถ้าหากเราไม่มีทำนบและเขื่อนกันน้ำไว้ น้ำของแม่น้ำแดงจะท่วมसानอเลย ค้วยเหฺกั้นประชาชนเวียดนามจึงต้องสร้างทำนบสองฟากแม่น้ำแดงกึ่งหลายพันกิโลเมตร และเราจะต้องบูรณะทุกปี นี่แสดงว่าผืนแผ่นดินของसानอผืนนี้เป็นแผ่นดินที่น้ำมือของคนและแรงกายแรงใจของคนสร้างขึ้นมา ไม่ใช่เป็นผืนแผ่นดินที่ธรรมชาติให้เราเลย ฉะนั้นลักษณะที่พยายามจะยึดจะรักษาถิ่นแคว้นแห่งนี้ไว้จึงเป็นลักษณะของชาวเวียดนาม การทำได้เช่นนี้ไม่ใช่เรื่องง่าย เนื่องจากเหฺกั้นประชาชนเราจึงมีความสามัคคีกัน และมีรัฐซึ่งเป็นรัฐหลวงทันทีตั้งแต่แรกกำเนิดชาติเรา ตั้งแต่ทศวรรษที่สิบ หลังจากที่ปลัดแอกจากประเทศจีน ทั้ง ๆ ที่จีนพยายามรุกรานเราหลายครั้งหลายครา แต่เราก็พยายามรบและจีนต้องปราชัยไปทุกครั้ง แต่ละแต่ละครั้งจีนจะนำทหารมามากกว่าเรสักสิบเท่าหรือหลาย ๆ เท่า ค้วยเหฺกั้นเองบรรพบุรุษของเราจึงต้องหาวิถีทางที่จะรบชนะศัตรูที่มีกำลังเหนือกว่าเรา บางทีต้องรบแบบหนึ่งคือสืบ นี่เป็นลักษณะพิเศษอย่างหนึ่งของชาวเวียดนามและการต้องรักษาเอกราชไว้จากภัยรุกรานของต่างชาติให้ได้ เป็นลักษณะพิเศษอย่างที่สองของเรา

จากข้อมูลดังกล่าวมานี้จะเห็นว่าเราได้สร้างวัฒนธรรมที่เป็นของชาติขึ้น และหลังจากเราอยู่ในแอกของจีนมานานับพันปี เราก็ต้องได้รับผลสะท้อนจากจีนบ้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องภาษา ตัวหนังสือที่เขียนเป็นตัวอักษรหมก ในค่านศาสนา เรามีศาสนาใหญ่อยู่สองศาสนาด้วยกัน คือศาสนาพุทธมาจากอินเดีย อีกศาสนาหนึ่งคือขงจื้อมาจากจีน และในระหว่างศตวรรษที่ 10-15 ศาสนาประจำชาติของเราในขณะนั้นคือศาสนาพุทธ ไม่ใช่ศาสนาขงจื้อ สมัยนั้นพระเจ้าแผ่นดินกั้นนับถือศาสนาพุทธค้วย โดยปกติพระสงฆ์องค์เจ้ามักจะเป็นที่ปรึกษาของราชวงศ์ แต่หลังจากศตวรรษที่ 15 เป็นต้นมา กษัตริย์ก็หันมาเลื่อมใสขงจื้อ แต่แท้ที่จริงในขงจื้อเองก็มีแนวคิดสองอย่างที่แตกต่างกัน เนื่องจากมีคณสองรุ่นที่นับถือขงจื้อ รุ่นคนแรกเป็นขุนนางภายใต้การอุปถัมภ์ของกษัตริย์ อีกรุ่นคนหนึ่งคือคนที่มีความสามารถแต่ไม่ยอมเป็นขุนนาง

*เหยียนก๊กเวียนเป็นนายแพทย์แต่ได้หันมาสนใจประวัติศาสตร์ เขาเขียนหนังสือเรื่องประเพณีและการปฏิวัติเวียดนาม

เรียกพวกนี้ว่า Scholar พวกนี้จะไปอยู่กับประชาชนในหมู่บ้าน เพราะสมัยก่อนจะเป็นขุนนางต้องสอบ บางทีร้อยละสอบได้คนเดียว คือคนหนึ่งได้เป็นขุนนาง อีก 99 คนก็ต้องกลับมาอยู่บ้านเดิม คืออยู่กับประชาชน สำหรับผู้ที่รับราชการก็จะปกป้องผลประโยชน์ให้กับประเทศนั้นและกษัตริย์ราชวงศ์นั้น ตามทฤษฎีของจอทกษัตริย์เล่มโตบอกว่า สิทธิทุกสิ่งทุกอย่างเป็นของกษัตริย์ แต่ผู้ซัดคือเทวดา เทวดาเป็นผู้จะลิขิตและบงการให้กษัตริย์ เป็นผู้ทำ ฉะนั้นกษัตริย์จะเป็นตัวแทนในการทำทุกสิ่งทุกอย่าง แต่ศาสนาขงจออีกแขนงหนึ่งกลับสอนว่า สิทธิทุกสิ่งทุกอย่างไม่ใช่มาจากกษัตริย์ แต่มาจากประชาชน พวก Scholar ซึ่งเผยแพร่ความเชื่อนี้จะเปรียบเทียบว่ากษัตริย์ไม่เท่ากับเรือ ประชาชนไม่ต่างกับน้ำ น้ำจะพองเรือก็ได้และจะคว่ำเรือก็ได้เหมือนกัน และประชาชนก็มีคำพูดกันว่ากษัตริย์ก็ไม่ใช่เทวดามาจากไหน แท้ที่จริงในการแย่งชิงอำนาจกันนั้น ถ้าใครชนะก็ได้เป็นกษัตริย์ใครแพ้ก็เป็นกบฏ ชาวนาสมัยก่อนปฏิบัติคามทุกสิ่งทุกอย่างที่กษัตริย์หรือข้าราชการจะบงการมา แล้วถ้าพวกเขาถูกบีบบังคับ ออกอยากมากไป แค้นแค้นมากไป เขาก็ต้องลุกขึ้นสู้ เมื่อชาวนาลุกขึ้นสู้ก็กลายเป็นกบฏไป แล้วคนที่นำฝ่ายกบฏนั้นก็ต้องเป็นปัญญาชนที่อยู่ในหมู่บ้านนั้น ๆ ซึ่งก็คือพวก Scholar นั่นเอง ถ้าพูดถึงประเพณีขนบธรรมเนียมแท้ที่จริงแล้วเวียดนามมีอยู่ด้วยกันสองอย่างด้วยกัน อย่างแรกก็คือของพวกขุนนางเจ้าที่ดิน ข้าราชการที่รับใช้กษัตริย์ แล้วก็ขนบธรรมเนียมของพวกชาวบ้านที่ทนถูกกดขี่ข่มเหงไม่ได้กลายเป็นกบฏภายใต้การนำของ Scholar ฉะนั้นชาวบ้านกับ Scholar มักจะไปด้วยกัน เช่น ที่คณะที่มีคอสตริ ขนบธรรมเนียมของชนชั้นบนที่มีคอสตรินี้มาก่อนข้างจะทหารเรือไทย คือเครื่องเขี่ยคมมาก ขงจอพูดว่าสำหรับสตรี ถ้าพ่อก็ยังมีชีวิตอยู่ก็ต้องตามพ่อ ถ้าสามีมีชีวิตอยู่ก็ต้องตามสามี ถ้าหากสามีตายไปแล้วมีลูกชายก็ต้องตามลูกชาย แต่สำหรับชาวบ้านด้วยกันในหมู่บ้านชนชั้นล่าง สามภรรยาเสมอภาคกัน สมมติว่าไปจ่ายตลาด ไปซื้อกับข้าว ไปซื้อของหรือไปขายของส่วนมากสตรีในบ้านหรือภรรยาจะเป็นฝ่ายออกไปทำ สามีไม่ค่อยจะออกจากบ้าน ซึ่งแสดงว่า แม้จะอยู่ภายใต้แอกของจีนประมาณหนึ่งพันปี แต่ว่าขนบธรรมเนียมของเราก็งงรักษาไว้ สำเนียงก็ยังเป็นภาษาของเราแต่ดั้งเดิม ถึงแม้ว่าจะใช้ศัพท์แสงบางคำของจีนด้วย

เราก็รักษาประเพณีนี้มาจนถึงศตวรรษที่ 19 จักรวรรดินิยมฝรั่งเศสก็เข้ามายึดครอง ในปี 1859 ฝรั่งเศสก็มารุกตีไซ่ง่อน ทหารของรัฐบาลออกไปสู้กับฝรั่งเศส แต่พ่ายอย่างรวดเร็วจนนี้ไม่ได้หมายความว่าเมื่อแพ้ฝรั่งเศส ฝรั่งเศสจะยึดครองเวียดนามไว้ได้ ในระยะ 40 ปีแรกที่ฝรั่งเศสเข้ามาคือจนถึงปี 1900 ไม่ว่าฝรั่งเศสจะอย่างไรไปแห่งไหนเป็นต้องถูกโจมตีทุกครั้ง นักขรรุทธ์เหล่านี้เป็นชาวบ้านที่อยากจนซึ่งจะต้องไปเป็นทหารรับใช้กษัตริย์ และคนที่เป็นผู้นำให้ขรรุทธ์เหล่านี้ลุกขึ้นสู้ก็เป็น Scholar นั่นเอง ตลอดเวลาแห่งการสู้รบ นักขรรุทธ์เราส่วนใหญ่ก็ภายใต้การนำของ Scholar อีกทั้งก็เป็นขรรุทธ์ที่รักชาติ ไม่ใช่พวกทหารของกษัตริย์ แต่แล้วสุดท้ายเราก็ตองพ่ายแพ้ต่อฝรั่งเศส เหตุที่ต้องพ่ายแพ้เพราะผู้นำที่เป็น Scholar เหล่านี้ไม่มีแนวทางนโยบายที่ถูกต้อง เขาเป็น Scholar ที่มีความคิดเก่า คิดแก่จะตีฝรั่งเศสออกไป แล้วสร้างถึงแก่ขึ้นมา เขาคิดว่ากษัตริย์ทวยศยอมให้จักรวรรดิรุกราน แต่ผลก็เปลี่ยนแผ่นดินแล้วเราก็ตอนศาสนาขงจอให้ประชาชนเหมือนเก่า แต่สำหรับชาวบ้าน เขาก็ไม่ได้พูดถึงผลประโยชน์ของชาวบ้าน

Scholar เพียงแค่เรียกร้องว่าจะต้องรักชาติ แต่ไม่ได้พูดถึงผลประโยชน์ของพวกเขา ไม่ได้พูดถึงการแบ่งปันที่กินให้เขา ครั้นถึงราวปี 1900 บทบาทของ Scholar จึงค่อย ๆ ตายไป

หลังจากนั้นฝรั่งเศสก็ประกาศว่าเราเป็นอาณานิคม สร้างหัวเมืองต่าง ๆ ขึ้นให้กลายเป็นหัวเมืองกำขายแบบใหม่ ในหัวเมืองเหล่านี้ได้เกิดชนชั้นใหม่ มีกรรมกรซึ่งทำงานอยู่ในวิสาหกิจและโรงงานอุตสาหกรรมของฝรั่งเศส มีคนจำนวนหนึ่งทำการกำขาย มีวิสาหกิจและโรงงานขนาดเล็ก แต่ที่วิสาหกิจเหล่านี้เป็นขนาดเล็กมากที่สุด เราไม่อาจจะพูดได้ว่ามีชนชั้นนายทุนเวียดนามเกิดขึ้นแล้ว เพราะว่าขณะนั้นแต่ละโรงงานมีกรรมกรอย่างมากที่สุดประมาณ 10-20 คนเท่านั้น องค์การไหนที่เป็นหน่วยใหญ่ฝรั่งเศสก็เข้าไปทำตั้งแต่แรกเลยสำหรับการกำขายส่วนใหญ่ฝรั่งเศสก็จะใช้คนจีนที่อยู่ที่นี่ ไม่ได้ใช้คนเวียดนาม แต่ในระหว่างนั้นก็ยังมีปัญญาชนรุ่นใหม่ออกมา ปัญญาชนรุ่นใหม่นี้ไม่เรียนแบบของโจอ์แต่เขาเรียนหนังสือจากฝรั่งเศส และระหว่างปี 1900-1930 ก็มีกำลังซึ่งมีหัวคิดประชาธิปไตย ซึ่งได้รับผลสะท้อนจากการปฏิวัติฝรั่งเศสที่เกิดขึ้น ปัญญาชนเหล่านี้มีความฝันว่าจะต้องสร้างประเทศเวียดนามให้เป็นประเทศอุตสาหกรรม มีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยเหมือนฝรั่งเศสในขณะนั้น แต่ปัญหาคือจะทำอย่างไรจึงจะสามารถขับไล่เจ้าเมืองขึ้นฝรั่งเศสออกไปได้ ช่วงนี้เองที่เวียดนามเริ่มมีพรรคต่าง ๆ เกิดขึ้น พรรคเหล่านี้ก็เป็นพรรคของพวกพ่อค้าย่อยและปัญญาชนรุ่นใหม่ แต่ชนชั้นนายทุนยังเป็นชนชั้นที่เล็กมาก ประชากรในหัวเมืองยังมีไม่ถึงร้อยละ 10 ของประชากรทั้งหมด ปัญญาชนที่เลียนแบบฝรั่งเศสพวกนี้ไม่มีความสัมพันธ์กับชาวนาเลย ด้วยเหตุนี้เองพรรคของปัญญาชนที่อยู่ในเมืองจึงไม่มีบทบาทหรือยังไม่ได้ทำอะไรที่สามารถส่งผลกระทบต่อกระเทือนพวกฝรั่งเศสได้เลย มีความจริงอยู่ว่าในระหว่างสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง (1914-1918) ฝรั่งเศสอยู่ในฐานะอ่อนแอ มีชาวฝรั่งเศสอยู่ในเวียดนามและลาวขณะนั้นเพียง 150,000 คนเท่านั้น แต่ว่าพรรคปัญญาชนรุ่นใหม่อะไรไม่ได้เลย

ในปี 1920 ผู้รักชาติเริ่มตระหนักว่าตนทำอะไรไม่ได้ ในระหว่างที่กำลังจมนมในเรื่องหาทางกู้ชาตินี้บทบาทของประธานโฮจิมินห์ในระหว่างนั้นจึงเป็นบทบาทที่มีลักษณะประวัติศาสตร์ เป็นผู้ที่บทบาทชี้ขาดในการกู้ชาติ สมัยเดียวกันนั้นบุคคลต่าง ๆ ในขบวนการกู้ชาติได้เที่ยวกระแอมไปทั่วโลกเพื่อหาหนทางกู้ชาติ บางคนไปญี่ปุ่นแต่โฮจิมินห์ไม่ยอมไปญี่ปุ่น โดยคิดว่าถ้าจะรบกับจักรวรรดินิยมก็ต้องไปถึงแหล่งของจักรวรรดินิยม เมื่อไปถึงปารีส โฮจิมินห์ทำงานใช้แรงงานเพื่อหาทางเลี้ยงชีพ และหาทางกู้ชาติและเคลื่อนไหวการเมืองที่นั่น และจากการทำงานที่ฝรั่งเศสนี้เองทำให้เห็นว่าประชาชนฝรั่งเศสก็เป็นคนยากจน และพวกเขาก็เป็นมิตรกับชาวเวียดนามได้ หลังจากนั้นก็กระแอมไปสหรัฐ ฯ อิตาลี ไปอาฟริกาด้วย ในระหว่างที่เคลื่อนไหวอยู่นั้นโฮจิมินห์ก็ได้เรียนรู้ทฤษฎีของเลนิน โดยพบหนังสือที่เลนินเขียนไว้เกี่ยวกับความสามัคคีทางชนชั้นของกรรมกรต่าง ๆ ทั่วโลก กับประชาชนในประเทศเมืองขึ้น นี่เป็นเส้นทางใหม่ โฮจิมินห์เห็นว่าสำหรับชาวเวียดนามที่รักชาติต้องรู้ภาวะหน้าที่ของคนว่า เพียงแค่ปลกแอกชาติคนชาติเดียวไม่ได้ ฉะนั้นต้องสามัคคีกับชาวโลกด้วย สำหรับความซื่อหน้าพวก Scholar เก่าไม่สามารถเข้าใจได้ และปัญญาชนรุ่นใหม่ที่เรียนแบบฝรั่งเศสก็ไม่อาจจะเข้าใจได้เหมือนกัน

ด้วยเหตุนี้เองชาวเวียดนามที่กิจการปลดแอกตนเองจึงมีภาระสองประการคือ รักษาประเพณีวิถีชีวิตของบรรพบุรุษ บวกกับการเป็นนักสากลนิยมกรรมมาชีพด้วย

แต่จิตใจสากลนิยมมาจากไหน เนื่องจากขณะนั้นก็มีการผลิตแบบใหม่ที่ทันสมัยเกิดขึ้น คนที่ยึดกุมกำลังผลิตใหม่ที่มีพลังอยู่สองอย่างที่กำลังขับเคี่ยวกันอยู่ นั่นคือนายทุนผู้ลงทุนและกรรมกรผู้ทำงาน แนนอนชาวเวียดนามโดยเฉพาะชาวนาผู้ถูกกษัตริย์หรือศักดินาเป็นพันธมิตรกับกรรมกร ด้วยเหตุนี้เองพรรคสืบทอดของบรรพกาลคือความรักชาตินั้นจะต้องบวกกับจิตใจของชนชั้นใหม่ นั่นก็คือผู้รักชาติชาวเวียดนามจะต้องเป็นพันธมิตรกับกรรมกรและชนชั้นกรรมกรก็ต้องเข้าใจให้ครบถ้วนว่าตนเองอยู่ในชนชั้นกรรมกรของชาวเวียดนามและกรรมกรโลกด้วย ชนชั้นกรรมกรในเวียดนามขณะนั้นถึงแม้จะยังเล็กอยู่ กำลังยังน้อยอยู่ แต่ถ้ารวมกับชนชั้นกรรมกรโลก เขาก็จะมีพลังมหา และชนชั้นกรรมกรโลกมีผลงานหลังจากสู้รบมา 100 ปี อยู่สองประการคือ สามารถสร้างทฤษฎีแห่งประวัติศาสตร์ขึ้นมาได้ นั่นก็คือทฤษฎีมาร์กซ์-เลนิน และผลงานที่เป็นรูปธรรมของเรื่องนั้นก็คือ สามารถให้กำเนิดประเทศสหภาพโซเวียตซึ่งเป็นสังคมนิยมประเทศแรกได้ ด้วยเหตุนี้เองชนชั้นกรรมกรเวียดนาม จึงต้องยึดถือทฤษฎีสังคมนิยมนี้และทฤษฎีมาร์กซ์-เลนิน จากนั้นเป็นต้นมา เวียดนามก็มิที่พึ่งอาศัยที่มั่นคงแข็งแรงนั้นคือสหภาพโซเวียตและลัทธิมาร์กซ์-เลนิน ได้ช่วยให้ชนชั้นกรรมกรเวียดนามเข้าใจโลกและเข้าใจสภาพของเวียดนาม ได้ดีขึ้นด้วย

ในหนังสือเวียดนามที่พิมพ์เมื่อปี 1980 ผู้เขียนได้เขียนว่าเวียดนามมีข้อผิดพลาดบางประการในนโยบายเศรษฐกิจของตน และการประชุมของคณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์เวียดนามเมื่อปี 1979 ก็ได้กล่าวไว้เช่นกัน สำหรับข้อเสนอเรื่องแง่คิดที่พิมพ์ได้เสนอไปในหนังสือที่เขียนนี้ไม่ใช่ความคิดส่วนตัวของผู้เขียนคนเดียวเท่านั้น แต่มันสอดคล้องกับมติของพรรคด้วยปี 1975 ทุกคนก็ทราบว่าเวียดนามได้รับการปลดปล่อย ประเทศเป็นเอกภาพ ในประวัติศาสตร์เวียดนามไม่มีการชนะครั้งใหญ่ใดๆเท่าครั้งนี้ และยังไม่มีการยุทธครั้งใหญ่ที่ยืดเยื้อยาวนานถึง 30 ปีมาก่อน ในปี 1976 มีการประชุมสมัชชาพรรค ซึ่งอยู่ในบรรยากาศที่ผลผลิตทางด้านเกษตรกรรมดี ด้วยเหตุนี้จึงมีการเสนอเป้าหมายทางด้านเศรษฐกิจไว้สูงเกินควร ซึ่งเป็นการเร็วเกินไปไม่ได้ประเมินถึงอุปสรรคต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ เช่นในปี 1977 เราประสบกับภาวะฝนแล้งครั้งใหญ่ พอถึงปี 1978 เกิดน้ำท่วมจากวาตภัยอย่างไม่เคยพบมาก่อนในรอบ 50 ปีที่แล้วมา อุทกภัยครั้งนี้ทำความเสียหายกระทบกระเทือนบริเวณที่มีพลเมืองอยู่ถึง 6 ล้านคน พอถึงปี 1980 เวียดนามภาคเหนือก็ถูกมรสุมครั้งใหญ่ ชาวกล้าเสียหายไปถึง 1 ล้านคน ในขณะที่เดียวกันเมื่อปี 1977 พวกพลพตได้เบียดจากทำสงครามทวนศกเฉียงใต้ สำหรับพลพตโดยลำพังไม่เป็นปญหาคือเวียดนาม แต่เมื่อพุดถึงพลพตก็ต้องพุดถึงเงินอยู่เอง ถึงปี 1978 คนเงินก็ให้ข้าวซึ่งซึ่งเป็นประชากรของเขายู่ที่นั่นบ่อนทำลายเรา

ในปี 1979 จีนได้รุกรานทางด้านชายแดนภาคเหนือของเวียดนาม นั้นแสดงวาระหวังนี้เวียดนามต้องทำสงครามทั้งสองด้านพร้อมกันทีเดียว ด้านเหนือกับจีน ด้านตะวันตกเฉียงใต้กับพลพต ฉะนั้นแผนการทางเศรษฐกิจทุกชั้นที่วางไว้จะต้องเปลี่ยนแปลงไป สิ่งที่เป็นปัญหาเกี่ยวกับเวียดนามมากก็คือ ประชากร

เพิ่มขึ้นเร็วเกินไป ในระหว่างปี 1975-1980 ประชากรเพิ่มขึ้นถึง 6 ล้าน แม้จะมีการวางแผนคุมกำเนิด แต่ก็ทำได้เฉพาะภาคเหนือและในบริเวณหัวเมืองเป็นส่วนใหญ่ ในขณะที่ภาคใต้ยาก แต่ที่แย่ก็ทางภาคใต้ เพราะภาคใต้เขามีอิทธิพลของศาสนาอยู่ก็มาก

ปัญหาอีกอย่างหนึ่งคือผลของสงคราม เพราะว่าสหรัฐใช้ลูกระเบิดทิ้งปูพรมในเวียดนามถึง 15 ล้านตันซึ่งเท่ากับแรงระเบิดที่ใช้ทั้งในเมืองฮิโรชิมาถึง 800 เท่า หมู่บ้านและตำบลต่าง ๆ ไทรมทรุดเสียหาย ถูกทำลายไปถึงสองในสามส่วน โรงเรียนวิสาหกิจทุกแห่งในภาคเหนือถูกทำลาย เส้นทางคมนาคมของประชาชนก็ถูกทำลายเสียเรียบ ในปัจจุบันเวียดนามต้องเลี้ยงดูทหารทุพพลภาพและได้รับบาดเจ็บถึง 1.5 ล้านคน รวมทั้งเด็กกำพร้าพ่อแม่ถึงหนึ่งล้านคนด้วย ยิ่งไม่พูดถึงคนที่ต้องเป็นโรคประสาทและเกิดโรคภัยไข้เจ็บต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในภาวะสงคราม

ฉะนั้นในสถานการณ์เช่นนี้ ถ้าหากจะทำการค้าช่วยเหลือที่กำหนดไว้ว่า “จะต้องรุกอย่างรวดเร็ว รุกอย่างมั่นคง รุกอย่างแรงกล้า” คำว่า “รุกอย่างรวดเร็ว” นี้ก็ผิดแล้ว เพราะในสถานการณ์อย่างนี้ไม่สามารถรุกอย่างรวดเร็วได้ แต่ว่ารุกอย่างมั่นคงก็จะต้องก้าวนี้ถูกต้อง แล้วรวดเร็วไม่ได้ ขอพูดโดยตรงจริงใจว่า คำขวัญที่ให้รุกอย่างรวดเร็วนั้นเลียนแบบเหมาเจ๋อตง คือต้องการก้าวกระโดดเหมือนเหมาเจ๋อตง สิ่งนี้เกี่ยวพันกับปัญหาทฤษฎีที่สำคัญว่า ในขบวนการสร้างสรรค์สังคมนิยมนี้ย่อมจะมีความซัดเซง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงที่เปลี่ยนจากระบบหนึ่งไปสู่อีกระบบหนึ่ง โครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจได้เปลี่ยนไป มีระบบการผลิตแบบสังคมนิยมขึ้นมา ในขณะเดียวกันประชาชนอาจจะยังมีอุดมการณ์ของสังคมนิยมเก่าหลงเหลืออยู่ ร่องรอยและเส้นทางเก่าอันแรกคือ การผลิตย่อยขนาดเล็กของระบบนายทุนเก่ายังคงเป็นส่วนหนึ่งของอุดมการณ์ใหญ่ของประชาชน ร่องรอยอันที่สองคือ เมื่ออยู่ภายใต้การครอบครองของสหรัฐอเมริกา ถึง 20 ปี ย่อมส่งผลให้เกิดความยุ่งยากและลำบากอย่างหลีกเลี่ยงไม่พ้น แต่ก็เป็นเรื่องหนึ่งซึ่งคงจะต้องแยกไว้ต่างหาก

สำหรับความเห็นภายในพรรคเกี่ยวกับการสร้างสรรค์สังคมนิยมนี้ หลักการใหญ่ที่เรายึดถือคือ ทุกคนเห็นด้วยว่าจะต้องสร้างประเทศเวียดนามที่เป็นเอกภาพ และให้เป็นสังคมนิยม แต่ที่ถกเถียงกันมากที่สุดคือ ขั้นตอนว่า จะไปขั้นตอนไหนก่อน จะเห็นทางสาขาและวิชาชีพใดก่อน อาจจะมีพูดกันอย่างนี้ว่ากำลังอยู่ในระยะทดลองวิธีการและหามาตรากวในการปฏิบัติในการทำทุกสิ่งทุกอย่าง เช่นสมมุติว่าจะสร้างโรงงานแห่งหนึ่ง จะควบคุมงานอย่างไร จะให้เงินเดือน รางวัล ค่าบำเหน็จบำนาญอย่างไร ล้วนเป็นการทดลองทั้งสิ้น ในโรงงานอื่นก็ทำต่างกันไป แม้กระทั่งจากตัวเมืองหนึ่งไปสู่อีกตัวเมืองหนึ่งก็ต่างกันแล้ว ทุกวันนี้คณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์เวียดนามได้อนุญาตให้ทุกจังหวัดสามารถทำการทดลองในการปฏิบัติไปก่อน หลังจากนั้นก็จะหาข้อสรุปที่สามารถใช้ร่วมกันได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในคอนปลาในปี 1961 จะมีเหตุการณ์ใหญ่เกิดขึ้น คือมีการประชุมสมัชชาพรรคครั้งที่ 5 ทั้งแก้ปัญหานจนถึงสมัชชาพรรค ก็จะมีการทดลองไปเรื่อย ๆ แต่ภารกิจที่ยิ่งใหญ่ซึ่งได้กำหนดไปแล้วและจะไม่มีการเปลี่ยนแปลงก็คือ จะต้องสร้าง

สรรคส์สังคมนิยมทั้งในภาคเหนือหรือภาคใต้ให้เป็นประเทศที่มีเอกภาพให้ได้ จะต้องปกป้องรักษาเวียดนามไว้จนถึงที่สุด จะสู้รบกับศัตรูทุกคนที่มากรราน ไม่ว่าศัตรูนั้นจะเป็นใครแม้กระทั่งจีน และจะดำเนินตามแนวทางสากลที่ชัดเจนถือเป็นภาระหน้าที่ในการให้ความช่วยเหลือลาวและกัมพูชา เวียดนามจะยืนอยู่ฝ่ายสหภาพโซเวียตและสังคมนิยมอื่น ๆ สำหรับสิ่งที่กล่าวมานี้ไม่มีใครถกเถียงต่างออกไป

ในปี 1979 คอนเริ่มแรกสร้างสหกรณ์ในเวียดนามภาคใต้ นั้น ต้องประสบกับอุปสรรคอย่างมาก คอนนั้นมีเจ้าหน้าที่บางคนที่ยากจะทำอย่างรวดเร็วจนใจ ถึงหลักการที่ว่า จะต้องให้ชาวนาสมัครใจกลับไปใช้การบังคับแทน จนคณะกรรมการกลางจึงมีมติที่เรียกว่า มติที่ 6 เดือนให้จัดตั้งสหกรณ์ให้ช้าหน่อย ให้เหมาะกับแต่ละสภาพการณ์ ถ้าหากใช้วิธีบีบบังคับให้ชาวนาเข้าสหกรณ์ บางทีชาวนาอาจจะทำไปเพียงเพื่อให้มีอาหารกินเท่านั้น แต่ไม่ยอมทำงานอย่างเต็มที่ ในระยะนั้นชาวนาบางคนของเวียดนามภาคใต้ มีควายและมีเครื่องจักรเครื่องมือของตนเอง แต่เจ้าหน้าที่กลับนำทรัพย์สินเหล่านั้นไปเข้าเป็นของกลางในสหกรณ์ โดยไม่ได้ชดเชยเงินให้ คณะกรรมการกลางของพรรคต้องเตือนให้เจ้าหน้าที่เหล่านั้นทราบว่า หลักการในการจัดตั้งสหกรณ์นั้น จะต้องพร้อมด้วยเงื่อนไข 3 ประการคือ ประการแรกจะต้องมีเจ้าหน้าที่เข้าใจปัญหา และสามารถทำงานได้ ประการที่สอง จะต้องให้มวลชนหรือประชาชนชาวนาเข้าใจ และประการที่สาม จะต้องมีความรู้พื้นฐานทางคำเวทิตถุจำนวนหนึ่งรองรับ ด้วยเหตุนี้เอง ปัญหาแรกคือ จะต้องเร่งฟื้นฟูฝักคือ ฝักอบรม จะต้องฝักคน ให้เจ้าหน้าที่มีระดับความรู้ในเรื่องนี้ ถ้าเราใช้เจ้าหน้าที่เก่าซึ่งผ่านการสู้รบมาก่อนและหันมาทำงานด้านพลเรือนพวกนี้ผ่านการจัดตั้งมาแล้ว การให้การฝึกฝนอบรม จึงไม่ลำบากนัก สำหรับเขตใดที่ประชาชนเข้าร่วมในสงครามน้อย ประชาชนในถิ่นนั้นอาจจะมีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานประจำในท้องถิ่นน้อย ในการฝักอบรมก็ทำได้ยากขึ้น และเขตไหนที่มีประชาชนออกจมนมาก ที่ดินที่กินน้อย เราก็สามารถเข้าใจปัญหาได้เร็วกว่า ด้วยเหตุนี้ในขั้นแรกของการสร้างสหกรณ์ จึงต้องฝักฝนให้เจ้าหน้าที่ และให้การศึกษาแก่ประชาชน ให้เขาเข้าใจในแนวทาง ต่อจากนั้นก็จะต้องนำคนจำนวนหนึ่งที่เห็นด้วยกับเรา นำเขาสร้างสหกรณ์ เป็นตัวอย่างให้แก่ชาวบ้านอื่น ๆ

เวียดนามภาคใต้ มีประชาชนเข้าร่วมในสหกรณ์ 30 ครอบครัวยุ ซึ่งอยู่ในชนบทพอเหมาะ ทำให้ปฏิบัติงานได้ง่าย เจ้าหน้าที่ก็ควบคุมได้ง่าย เนื่องจากที่ดินผืนเล็ก ผู้คนก็ไม่มากนัก เมื่อชาวนาที่กินมารวมกัน มีที่ดินทำมาหากินได้มากขึ้น สหกรณ์ทำให้ชาวนามีอาหารการกินดีกว่า และจะเห็นว่า การเข้ามาอยู่ในสหกรณ์มีประโยชน์กว่า ฉะนั้น คนที่มีที่ดินมากก็จะเห็นว่ามีประโยชน์ในการเข้าสหกรณ์ การจัดตั้งสหกรณ์ยังช่วยแก้ปัญหาเรื่องน้ำได้ด้วย เรื่องน้ำสำคัญมาก ถ้าหากว่าในแหล่งนั้นมีลำธารอยู่สายเดียว ชาวนาซึ่งทำงานร่วมกันในที่ดินรวมของสหกรณ์ อาจจะซื้อเครื่องสูบน้ำเพื่อนำน้ำเข้าสู่ที่ดินของเขาได้ ชั้นแรกรัฐบาลอาจช่วยเหลือเช่น ให้สหกรณ์เืมเงินเพื่อซื้อเครื่องสูบน้ำหรือให้ยืมเงินเพื่อซื้อพันธุ์ข้าวใหม่

ปัญหาสำคัญที่ยากที่สุดในการสร้างสหกรณ์คือ วิธีปฏิบัติคือพวกที่เป็นชาวนารวย ซึ่งมีทรัพย์สินพอๆ ชาวนาที่ได้ชื่อว่าร่ำรวย อาจไม่ใช่เจ้าที่ดินใหญ่ อาจจะมีที่ดินเพียง 5-6 เฮกตาร์ สำหรับชาวนาเหล่านี้ เขาอาจจ้างชาวนาอื่นมาทำงานแทน แม้บางครั้งจะทำนาเองด้วย แต่ก็จ้างคนงานทำนาไปด้วยและบาง

ที่อาจเนื่องจากในขณะทีสหรัฐฯ เข้ามารอบครองเวียดนามใต้อยู่เนั้น ได้ช่วยเหลือให้เขามีรตไถนาแค่เนื่อง จากบางที ถ้ามีที่นาไม่มากนัก พอถึงเวลาทำนา เขาอาจไปรับจ้างไถคนอื่นไต่ด้วย ในสมัยสงครามต่อ กันสหรัฐฯ สหรัฐฯ ได้ทิ้งทำลายวัวควายไปมาก ฉะนั้นรตไถนาจึงเป็นสิ่งที่สำคัญมากเขากันด้วยราคา สูง แทรกเตอร์กลายเป็นเครื่องมือชุกครึชชาวนาจน แต่บักันรัฐบาลจะเป็นผู้ขายน้ำมันให้เครื่องจักรเกิด ถ้าหากรตแทรกเตอร์ของชาวนาจนวย จะได้รับน้ำมันจากรัฐบาล แล้วไปชุกครึชชาวนาจนจะได้หรือ พวกมีการถกเถียงปัญหาอยู่หลายครั้งก็เกี่ยว สำหรับพวกบักซ้ายเห็นว่ ให้รีบแทรกเตอร์เสียเพื่อกำจัคพวกชุกครึช สำหรับพวกบักขวาเห็นว่ ปล่อยให้เขาทำ ช้างเขา แต่สำหรับเส้นทางที่ถูกคองที่สุด คือ ต้องใช้แทรกเตอร์ ในองค์กรรวม ใช้อย่างรวมหมู่ แต่แม้ว่รัฐบาลจะเข้าซื้อแทรกเตอร์นั้นแล้ว ผู้ที่เป็นเจ้าของเดิม ยังคงได้ รับสิทธิพิเศษกว่าชาวนาจนอื่น ๆ ในหมู่บ้านนั้น หรืออาจเข้าซื้อแบบที่ว่ พอครบเดือนก็รคชเยค่าเสียหยา ให้แก่เจ้าของรตเป็นเงินจำนวนหนึ่ง หรือว่ยอมบให้เขาไปไถนาให้ทุกคนในหมู่บ้านนั้น แล้วจ่ายเงินคืน ให้เขา ไร่เพียงแต่แทรกเตอร์ แม้ว่วัวควายก็ทำเช่นนั้นเกี่ยวเน้เรา มีชาวนาจนบางคนซึ่งมีหมูสั๊ก 500-600 ตัว หรืออาจจะถึง 12,000 ตัว ที่กล่าวเช่นนี้จะเห็นว่ภาคใตมีชาวนาจนวยมากกว่า ฉะนั้น การสร้างสหกรณ์ก็ ลำบากกว่าในภาคเหนือ ปี 1958-1960 นี้ ในเวียดนามภาคเหนือ ได้รับจัคตั้งสหกรณ์ โดยไม่มีแทรกเตอร์ เลย แต่ในกรณีเวียดนามภาคใตเนื่องจากมีพื้นฐานทางวัตถุอยู่พร้อม มีแทรกเตอร์ วัว ควาย หมู เบ็ด ไก่ ถึง 100 ตัวขึ้นไปเช่นนี้จึงเป็นพื้นฐานอันดีสำหรับการสร้างสหกรณ์ได้ แต่ในภาคเหนือนั้นค่างออกไป เมื่อ เริ่มจัคตั้งสหกรณ์ไปแล้ว จึงมีสัตว์เลี้ยง เช่น หมู วัว ควายประมาณแห่งละ 50-70 ตัว แล้วจึง ต่อจากนั้น เกือบสิบปีถึง ได้มีแทรกเตอร์

นอกจากนั้นยังคองเก้ ไขอุปสรรคที่เกิดจากความกิดเก้ทำที่แฝงอยู่ในหมู่ประชาชนด้วย เช่น หลัง จากปฏิวัติในภาคเหนือ การชุกคลองหรือสร้างลำธารแม้เพียงสายหนึ่งก็ทำได้อย่างมาก เพราะเมื่อเวลาปลุก ระคมให้ชาวนาจนมาสร้างคลองหรือลำธารค่าง ๆ ก็มักจะได้รับคำคอบว่ ถ้าหากสร้างลำธารผ่านแผ่นดินนี้ จะส่งผล: เทือนต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่บราชของเขา จึงต้องใช้เวลาเกลี้ยกล่อมบรมให้ชาวนาจนเข้าใจและเห็นด้วย ก่อน ซึ่งเสียเวลานานกว่าจะชุกคลองสายนั้นได้ หรือกรณีที่ชาวนาจนบ้ถือค้วศัศ ซึ่ง เป็นชาวนาจนที่ยากจนไม่ มีที่ดินจะทำนา เมื่อการปฏิวัติสำเร็จ มีการแบ่งที่นาให้ แต่เขากลับไม่ยอมรับ เพราะในคริสต์ศาสนา สอนไว้ว่ ในการไปเอาของกันอื่นเป็นบยาป ที่ดินจะถูกปล่อยให้พญาช่นจนเต็มไปหมดก็ไม่มีคนมาไถ พุคถึงมวตชนทั่วไป พวกเขาเป็นคนค้ทั้งนั้น ยินหยักค้อสู้กับคักรุมากตลอด ชาวบ้านที่เคยเป็นทหาร เคย ร่วมชบวนนาการปฏิวัติ เขาเข้าใจปัญหาไ้ง่ายกว่าคักว่ เมื่อการปฏิวัติสำเร็จแล้วชาวนาจนเหล่านี้จะร่วมการ พัฒนาหมู่บ้านในชนบทของเขา เขาจะสร้างโรงเรียน โรงพยาบาล สร้างถนนหนทาง สร้างบ้านเรือน และ เขาได้รับการอบรมก็จะทำให้เขาเข้าใจปัญหาได้ค้ช่นอีก

มีเงื่อนไขที่เกี่ยวกับศาสนาถึงแค่ศวรรษที่ 15 อย่างหนึ่งคือ พุทธศาสนาได้กลายเป็นศาสนา แห่งชาติของเขา

สำหรับทฤษฎีซึ่งฉันเรารู้ว่าเป็นปฏิกิริยา แต่ปรัชญาของซึ่งก็มีได้นำให้คนคิดตัวเองออก จากสังคมที่เป็นจริง ก็มิได้พาเขาไปสู่โลกใหม่ เขาจะต้องอยู่ในโลกที่เขาได้อยู่ ฉะนั้นนักลัทธิมาร์กซ์ที่ ไปโฆษณาเป็ลัทธิคอมมิวนิสต์ที่นับถือลัทธิซึ่งข้อได้เพราะ เขามีพื้นฐานที่จะละทิ้งซึ่งข้อและกลายเป็นนักลัทธิ มาร์กซ์ได้ง่ายอยู่แล้ว ลัทธิซึ่งข้อ ไม่มีสวรรค์ ไม่มีนรก ไม่มีสิ่งที่เขาเพ้อฝันที่จะเป็นหลังจากที่เขาได้ตาย ไปแล้ว สำหรับคริสต์ศาสนาก็เป็นศาสนาใหม่ เพิ่งจะเริ่มเข้ามามีอำนาจในเวียคนามตั้งแต่ศตวรรษที่ 17-18 คริสต์ศาสนาพัฒนาขึ้นอย่างรวดเร็ว และในเวียคนามภาคใต้ สหรัฐฯ ได้ใช้ประโยชน์หลอกลวงมอมเมา ประชาชนเรา (ผู้ที่นับถือศาสนาคริสต์ในเวียคนามภาคใต้มีจำนวนประมาณร้อยละ 7-8 ของประชาชนทั้งหมดเท่านั้น พลังของคริสต์ศาสนาอยู่ที่ว่า นับถือคริสต์ศาสนาจะต้องอยู่ในองค์การบังคับของเขา ซึ่งเป็น องค์การที่ค่อนข้างจะเคร่งครัด อีกทั้งเขามีแนวหน้าที่มีพลังยิ่งใหญ่ ขัดแย้งกับพุทธศาสนาโดยสิ้นเชิง ในแง่ที่ศาสนาพุทธไม่มีองค์การ ชาวบ้านไม่ได้รวมกันเป็นสมาคมโดยเฉพาะ แต่เป็นความเลื่อมใสรายบุคคล ค้ำยันกันผู้นับถือคริสต์ศาสนา จึงปฏิบัติตามนโยบายทุกอย่างที่ผู้บังคับการหรือผู้นำคริสตศาสนาบัญญัติออกมา ในสมัยที่เรารบกับฝรั่งเศสหรือสหรัฐอเมริกา ผู้นำคริสตศาสนาจึงเดินทางฝรั่งเศสและสหรัฐไปหมด ในหมู่ที่นับถือคริสต์ศาสนานี้ มีคนจำนวนหนึ่งที่รักชาติอย่างแท้จริง และได้ติดตามมาเข้าร่วมกับขบวนการกู้ชาติ หากแต่ถ้าเขามีจำนวนน้อยเท่านั้น ผู้คนเหล่านี้จะต้องต่อต้านผู้นำของคริสต์ศาสนา สำหรับ คริสต์ศาสนาซึ่งตามคำสอนของคาทอลิกจะถือว่า เป็นบาปมากถ้าเกิดไปต่อต้านผู้นำของเขาเขา อาจพูดได้ ว่าในเวียคนามภาคใต้ ในสมัยที่โงคินเคียมหรือเหวียนวันเทียวครองเมือง ตั้งแต่ปี 1955-1975 นั้น บรรดา นายพลนายพัน และเจ้าขุนมูล นายทุกคนนับถือคริสต์ศาสนากันทั้งนั้น รวมทั้งนายธนาคารทั้งหลาย ผู้ที่ควบคุมการค้าและนายทุนผู้ร่ำรวยทั้งหลาย พวกนี้ให้เงินคริสต์จักร สร้างโบสถ์กันมากมายในเวียคนาม ภาคใต้มีบางคนเนื่องจากนับถือคริสต์ก็เลย ได้เป็นนายพลบ้าง ได้เป็นถึงประธานาธิบดีก็มี เช่น ครอบครวั ของโงคินเคียม บางคนอยากเป็นประธานาธิบดี ก็ต้องนับถือคริสต์อย่าง เหวียนวันเทียว ก็เช่นกัน

ที่จริง ในการรวมเวียคนามภาคใต้ให้เป็นเอกภาพนั้น ยังมีปัญหาอีกมาก อย่างปัญหาแนวร่วมซึ่ง ได้เกิดขึ้นแล้ว เมื่อกล่าวถึงเรื่องซึ่งข้อเติมว่า "แนวร่วมแห่งชาติที่เป็นเอกภาพ" คำว่าแนวร่วมแห่งชาติ หมายความว่า แนวร่วมของชาติเวียคนาม เป็นแนวร่วมของทุกคนอยู่ในชาตินี้ ส่วนคำว่าเอกภาพก็หมายความว่า ต้องเป็นเอกภาพและเป็นเอกฉันท์ ในทุกเป้าหมายที่กำหนดไว้ และเมื่อพูดถึงเป้าหมายของการ พัฒนาแห่งชาติ นั้นก็เป็นเอกฉันท์แล้ว แต่ในคำนี้ประชาชน เวียคนามก็เชื่อว่า จะเหมือนกันไปหมด ก็ต่าง กันทางชนชั้นก็มี ทางความคิดก็มี ทางศาสนาก็มี และต่างกันตามลักษณะบุคคลก็มี ในปี 1941 นี้ เมื่อมีการ จัดตั้งแนวร่วมเวียคิมกั้นั้น จุดมุ่งหมายของแนวร่วมเวียคิมกั้นั้นก็ตรงกับพวกฟาสซิสต์ญี่ปุ่นและฝรั่งเศส ถ้าในระหว่างนั้น ก็มีบางคนขับไล่ฝรั่งเศสแต่ไม่ยอมขับไล่ญี่ปุ่นด้วย ในที่สุดพวกนี้ก็ออกไปจากแนวร่วมนี้ และสำหรับหมู่คนที่นับถือศาสนาคริสต์ บางคนก็อยากเข้า และถึงเวลาที่ได้โค่นล้มญี่ปุ่นไปแล้ว ก็ปี 1945 -1946 ก็มีการสร้างแนวร่วมใหม่ให้ชื่อว่า "แนวร่วมประชาธิปไตย" ในระหว่างนั้นมีบางคน ซึ่งก่อนหน้านั้นไม่ยอมเข้าร่วมในแนวร่วมก่อน แต่บัดนี้เขาเห็นว่าญี่ปุ่นถูกโค่นไปแล้ว ก็แสดงความจำนงว่าอยาก

เข้าร่วมในแนวร่วมประชาธิปไตยเราก็เชิญเข้าร่วมด้วย ไปถึงปี 1953 แนวร่วมเห็นว่าจะต้องทำการปฏิรูปที่ดิน คนที่อยู่ได้แนวร่วมส่วนใหญ่ ยังอยู่ต่อไป แม้ว่ามีคนอยู่จำนวนหนึ่งที่ไม่เห็นด้วยในแนวทางนี้ เขาก็ขอลออกจากแนวร่วม แต่ในขณะนั้นก็มีชาวบ้านจำนวนมากพอๆ ที่เห็นว่าแนวทางนี้ถูกต้อง ถ้าหากว่ามีการปฏิรูปที่ดิน เขาก็จะได้รับที่ดิน ฉะนั้นเขาจะเข้าแนวร่วมอีกก็มี ครั้นเมื่อมีการปลดปล่อยเวียดนามภาคเหนือ แต่เวียดนามภาคใต้อยู่ถูกจักรวรรดินิยมสหรัฐ ฯ ครอบงำอยู่ แนวร่วมก็กำหนดเป้าหมายในการเคลื่อนไหว สร้างสรรค์สังคมนิยมในภาคเหนือและขับไล่สหรัฐ ฯ ในภาคใต้ ระหว่างนั้นมีบางคนซึ่งอยู่ในตัวเมือง เขาไม่ยอมร่วมในแนวร่วมเวียดนามก็แต่กับนี้เขาเห็นว่ามิชอบการก่อกบฏ เขาเข้าร่วมแนวร่วมและเราก็ยินดีต้อนรับเขา ในขณะเดียวกันก็มีบางคนอยู่ในแนวร่วมอยู่แล้ว เขากลับไม่เห็นด้วย ขอลออกนั้นก็แล้วแต่เขา แนวร่วมและเป้าหมายทั่วไปในระยะปลดปล่อยของเวียดนามภาคใต้และรวมประเทศเป็นเอกภาพก็คือ จะต้องปกป้อง รักษาชาติ รักษาไว้ซึ่งอาณาจักรของชาติและต่อต้านนักกึ่งที่พยายามจะเผด็จการลงมารุกรานเรา นี่เป็นเป้าหมายของแนวร่วมระหว่างนี้ แนวร่วมขยายออกไปได้หรือว่าหกด้าวเข้ามาขึ้นอยู่กับว่า บางคนอาจไม่เห็นด้วยกับการสร้างสรรค์สังคมก็ได้ เพราะว่าบางคนเพียงต้องการต่อต้านสหรัฐ ฯ เพื่อรักษาแต่ไม่เห็นด้วยกับการสร้างสรรค์สังคม ฉะนั้นแนวร่วมอาจจะรวบรวมจำนวนคนเข้าไปได้มาก แต่ไม่อาจรวบรวมประชาชนทั้งหมดเข้ามาในแนวร่วมได้ แนวร่วมจะสามารถรวบรวมคนเข้ามาร่วมได้มากหรือน้อยเพียงใหนั้น จะต้องแล้วแต่จุดมุ่งหมายและเงื่อนไขซึ่งตั้งออกไป

ประการแรก แล้วแต่ระดับความตื่นตัวทางชนชั้นของประชาชนในประเทศนั้น ในระยะแรกของการก่อตั้งแนวร่วมนั้น ผู้คนที่เข้าร่วมมากที่สุดมักจะเป็นชนชั้นบนคือ ชนชั้นที่อยู่ในตัวเมือง ผู้ที่มีอันจะกิน มีความรู้ดี เนื่องจากในระหว่างแรกที่ก่อตั้งแนวร่วมนั้น คนที่ยากจนอาจไม่รู้จะอะไรเลยในเรื่องนี้ การปฏิวัติยิ่งขยายตัวมากเพียงใด ประชาชนที่ยากจนจะเข้าร่วมได้มากเพียงนั้น

ประการที่สอง เป้าหมายของแนวร่วมมุ่งหมายที่จะเปลี่ยนแปลงสังคม สำหรับในเวียดนามนั้น มีจุดหัวเดียวหัวต่ออยู่ 2 จุดใหญ่ด้วยกัน จุดหัวเดียวหัวต่อที่เราต้องการพูดถึง คือ การเปลี่ยนแปลงสังคมครั้งใหญ่ที่สุดของเราคือ ปี 1953-1954 อันเป็นปีที่เราทำการปฏิรูปที่ดิน การเหยียดการปฏิรูปที่ดินไม่ได้หมายความว่า เรามีที่ดินมาแบ่งให้ชาวบ้านเท่านั้น หากแต่หมายถึงการเปลี่ยนแปลงและคัดแปลงแก้ไข ทำให้ทุกสิ่งทุกอย่างในขณะนั้นเปลี่ยนไป ซึ่งรวมทั้งชนบรรมนิยมประเทศที่ปลูกฝังมาเป็นระยะเวลาหลายร้อยปี การเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ครั้งที่ 2 คือ หลังจากที่ใช้ก่อนได้รับการปลดปล่อย เพราะในระยะ 20 ปีที่สหรัฐ ฯ ครอบงำอยู่นั้น สหรัฐ ฯ ได้ให้ความช่วยเหลือแก่เวียดนามภาคใต้ 3,000 ล้านเหรียญ เนื่องจากการช่วยเหลือของสหรัฐ ฯ นี้เองได้ก่อให้เกิดชนชั้นพิเศษขึ้นคือชนชั้นที่อาศัยอเมริกันเลี้ยงชีวิต ด้วยเหตุนี้เอง การสร้างสรรค์สังคมนิยมในขอบเขตทั่วประเทศเวียดนาม จึงทำให้คนบางคนไม่พอใจ ด้วยเหตุที่เรามีจุดหัวเดียวหัวต่อดังกล่าว ดังนั้นจึงมีการเปลี่ยนแปลงไปด้วย แต่โดยทั่วไปแล้วแนวร่วมก็ยังรักษารูปแบบของแนวร่วมอยู่

สำหรับกรณีที่มีข้อความขัดแย้งระหว่างเจ้าหน้าที่ภาคเหนือและภาคใต้ นั้น จะต้องไม่พูดถึงการแบ่งเจ้าหน้าที่ตามลักษณะท้องถิ่นเป็นอันขาด เพราะพูดถึงเจ้าหน้าที่ชั้นสูงของเรา ผู้นำสูงสุดของเรา นั่นคือ ฟามวันกง เป็นชาวภาคใต้ ส่วนโงคินเคียมนั้นเป็นคนภาคเหนือ สำหรับเลห่วยนั้นก็เป็นผู้ถือกำเนิด ตรงแนวเส้นแบ่งระหว่างภาคเหนือและภาคใต้พอดี การแบ่งคนเป็นภาค ๆ นั้นเนื่องจากไม่เข้าใจว่าเหตุที่ประเทศเวียดนามต้องแบ่งเป็นภาคเหนือภาคใต้นั้น เนื่องจากสหรัฐ ฯ เป็นผู้ก่อตั้ง ส่วนประชาชนเวียดนามไม่ต้องการเช่นนั้น และในปี 1945 เมื่อชาวเวียดนามลุกขึ้นต่อต้านและยึดอำนาจรัฐนั้น ภาคเหนือและภาคใต้ได้รวมกันเป็นหนึ่ง

เมื่อสหรัฐ ฯ เข้ามายึดครองเวียดนามภาคใต้ในระยะเวลา 20 ปีนั้น สหรัฐ ฯ ต้องการแปรเวียดนามภาคใต้ให้เป็นอีกประเทศหนึ่งท่าทาง หากแต่ความเป็นจริงแล้ว เวียดนามเป็นประเทศเอกภาพและมีผู้นำคนเดียวเท่านั้น สำหรับชาวต่างประเทศมักพูดว่า ฟามวันกงเป็นนายกรัฐมนตรีของภาคเหนือ สำหรับเหงียนฮูต้อ ก็เป็นประธานภาคใต้ แต่เวียดนามถือว่า ท่านทั้งสองต่างก็เป็นผู้นำเวียดนามทั้งสิ้น ในสมัยปลดปล่อยเวียดนามภาคใต้นั้น สหรัฐ ฯ และศัตรูผู้นำของเราซึ่งเป็นสมาชิกพรรคของเราถึงร้อยละ 90 ฉะนั้นผู้ที่เป็นสมาชิกพรรคเก่าส่วนใหญ่จะถูกฆ่าหมด การปลดปล่อยเวียดนามภาคใต้นั้น เจ้าหน้าที่หรือผู้ปฏิบัติงานพรรคของเราอ่อนมาก เพราะพวกเขาเป็นคนเพิ่งเริ่มกันอ่อนหัด สหรัฐ ฯ พยายามจะทำลายสมาชิกพรรคเก่า และรวบรวมกำลังที่จะทำลายและค้นหาเจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติเก่าเพื่อทำลายหมด

อาจกล่าวได้ว่ายุทธศาสตร์ของสหรัฐ ฯ ก็มีอยู่ 2 ยุค 2 สมัยซึ่งแตกต่างกัน ในช่วงปี 1965 - 1968 สหรัฐ ฯ อยากใช้ทหารอเมริกันเองเป็นส่วนใหญ่เพื่อยึดครองดินแดนเวียดนาม หรือนัยหนึ่ง อาจพูดได้ว่าสหรัฐ ฯ ต้องการใช้สงครามทันสมัยและสงครามประจำการเพื่อจะต่อต้านเวียดนามในเวลานั้น เมื่อสหรัฐ ฯ ไม่สามารถจะทำตามเป้าหมายที่วางไว้ล่วงหน้า และต้องปราชัยไป พอถึงปี 1969 สหรัฐ ฯ จึงเปลี่ยนยุทธศาสตร์ ตั้งแต่นั้นมาสหรัฐ ฯ ไม่ได้ส่งพลทหารของเขามารุกรบในเขตปลดปล่อยอีกแล้ว แต่ใช้ยุทธศาสตร์ทั้งระเบิดและพิษเคมีต่าง ๆ พ่นเข้าไปทำลายเขตปลดปล่อย กวาดกักกันและบังคับให้ชาวนาในชนบทและในเขตปลดปล่อยกลับไปอยู่ในดินที่สหรัฐ ฯ สร้างไว้ เขาก็กักประชาชนและทำลายบุคคลยี่เจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงานและสมาชิกพรรคเก่า สาเหตุนี้เองก่อให้เกิดผลสะท้อนอย่างใหญ่หลวงต่อการปฏิวัติ ภายหลังที่ได้ปลดปล่อยแล้ว เพราะว่าสภาพสังคมได้เปลี่ยนไปหมด คนเวียดนามใต้ 1 ล้านคน จะต้องละทิ้งชนบทเข้าตัวเมือง ผู้ชายในระหว่างนั้น ประชาชน 10 ล้านต้องละทิ้งถิ่นฐานและบ้านช่องของเขา ละทิ้งที่ดินที่นาไม่ได้ทำมาหากินอะไรเลย ผู้ชายก็ต้องไปเป็นทหาร ตำรวจให้สหรัฐ ฯ ศัตรูก็กลายเป็นโศภณเพื่อให้ทหารอเมริกันเสียสุข ประชาชนขณะนั้นส่วนหนึ่งก็เป็นพวกที่เกรและอาชญากร แต่หลังการปลดปล่อย ไม่มีความช่วยเหลือจากสหรัฐ ฯ อีกต่อไป ทั้งคนว่างงานหลายล้านคนไว้ พวกนี้เคยชินแก่ชีวิตที่นั่งกินนอนกิน กล้วยเหตุนั้น เมื่อจะสร้างประเทศต้องใช้แรงงาน ชีวิตที่ไม่คุ้นต่อการใช้

แรงงาน ทำความลำบากแก่คนพวกนี้ หมู่บ้านที่เป็นดินร่วนบ้านช่องเค็มก็ถูกทำลายเสียสิ้น สมาชิกพรรคเจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานที่ติดถูกทำลายเสียชีวิตไปมาก จะเห็นได้ว่าเวียคนามภาคใต้หลังการปลดปล่อยนั้น มีแค่บ้านร้าง ครอบครัวยากจนแสนสาหัส พวกที่เป็นอาชญากรและผู้ไม่เคยใช้แรงงานเคลื่อนไหวเมือง สำหรับภาคเหนือเห็นเหตุการณ์แตก่างออกไปโดยสิ้นเชิง หลังการปลดปล่อย ภาคเหนือแม้จะเป็นเมืองที่ยากจน หากแต่ชีวิตทางสังคมก็ได้เจริญรุดหน้าขึ้น

นี่เป็นแนวทางส่วนกลางของพรรค คิวเหว่เองเจ้าหน้าที่-ผู้ปฏิบัติงานของเราที่ทำงานก่อสร้างมาเป็นระยะเวลายาวนานนั้นเคยวันกำลังได้รับการฝึกอบรมกันต่าง ๆ มากมาย เจ้าหน้าที่ของเรานั้นบางคนทำงานก่อสร้างก่อสร้างกับศัตรูได้ แต่เมื่อออกมาทำงานวิชาการ เขามีความรู้ความสามารถทำอาจจะเรียนพออ่านออกเขียนได้เท่านั้น ฉะนั้นจึงจำเป็นต้องจัดตั้งให้พวกเขาได้รับการศึกษา อบรมสั่งสอนให้เขามีความรู้ คิวเหว่เองในการฝึกอบรมจึงต้องมีสองด้าน ด้านหนึ่งคือฝึกอบรมเจ้าหน้าที่เก่าให้มีความรู้ ยกระดับความสามารถของเขาขึ้น อีกด้านหนึ่งส่งผู้คนซึ่งหนุ่มแน่น เป็นนักวิชาการที่มีความรู้ความสามารถดีได้รับฝึกอบรมสูงชั้นตามลำดับ

ในเรื่องเกี่ยวกับผู้นำหรือองค์การนำต้องเริ่มต้นในองค์การทหาร เพราะระหว่างที่รบกับสหรัฐ ฯ ทหารจะต้องมีระดับวิชาการสูงแล้ว คิวเหว่เห็นว่านายทหารในช่วงที่รบกับสหรัฐ ฯ นั้นต่างกับนายทหารที่รบในช่วงฝรั่งเศส และหลังจากที่รบกับสหรัฐ ฯ งานที่ต้องทำอย่างต่อเนื่องก็คือ แก้ไขและยกระดับวิชาการและเทคนิคนายทหาร เทคนิคทางการทหารปี 1981 ต่างกันอย่างสิ้นเชิงกับเทคนิคในปีก่อนหน้านั้น หลังจากการปลดปล่อยแล้ว ปัญหาเศรษฐกิจก็เป็นอีกปัญหาหนึ่งที่เกิดขึ้น เนื่องจากในระหว่างสงครามการสร้างสรรค์เศรษฐกิจจึงทำอะไรได้ไม่มากนัก โดยเฉพาะอย่างยิ่งอุตสาหกรรม แม้แต่ที่มีความจำเป็นต้องพัฒนาให้เศรษฐกิจเจริญยิ่งขึ้น เราจะต้องสร้างโรงงานวิสาหกิจ โรงงานอุตสาหกรรมโดยมอบหมายงานเหล่านี้ให้แก่กวีวิชาการที่มีความรู้ดีเป็นผู้รับผิดชอบ ซึ่งในอีกด้านหนึ่งทำให้ผู้อาวุโสอายุมากหน่อยรู้สึกที่ไม่พอใจ มีบางคนซึ่งเป็นวีรชนในสมัยสงครามก่อสร้าง เมื่อเขามีโอกาสไปฝึกอบรมในหน่วยวิชาการ บางทีเขาเรียนถึงที่ 2-3 ที่เดียว บ้างก็คว้าเครื่องเขียนไป บางคนถึงกับใช้วิธีการสาดน้ำใส่หัวบ้าง เช่นนั้นเป็นผู้ที่มีความสามารถทางทหาร แต่การเรียนคณิตศาสตร์อาจยากมากสำหรับเขา

แต่ในการสร้างสรรค์ชาติ โดยพื้นฐานแล้วคือ กำลังภายในประเทศซึ่งได้แก่พลังของมวลชน ประกอบด้วยประชาชนทั้งหลายที่มีความรู้ทางการเมืองและการรับรู้ทางสังคม ในจำนวนนั้นก็มีกวีวิชาการจำนวนมาก แต่ปัญหาคือยังไม่อาจกล่าวได้ว่าเวียคนามเป็นประเทศที่มีสันติภาพ แม้ว่าเงื่อนไขยังดีกว่าสมัยเรารบกับสหรัฐ ฯ แม้จะมีความช่วยเหลือมโหฬารจากโซเวียตและประเทศสังคมนิยมอื่น ๆ อีก แต่ที่เวียคนามไม่สามารถพัฒนาได้อย่างรวดเร็วตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ ก็เนื่องจากภาวะทางทหารหนักหน่วงมากศัตรูคือสหรัฐ ฯ และเงินยังพยายามหาทุกวิถีทางที่จะบ่อนทำลาย อีกทั้งผลทางการเมืองทางสังคมของสงครามยังคงทิ้งความเลวร้ายค้างอยู่อีกมาก คิวเหว่เห็นการพัฒนาประเทศต้องคิด จึงต้องเดินทีละก้าว

อย่างมั่นคง อันหมายถึงทางค้ำอุตสาหกรรม ทำอย่างไรให้กลายเป็นประเทศที่มีอุตสาหกรรม โดยเป็น อุตสาหกรรมของรัฐทั้งอุตสาหกรรมหนักและเบา ในระแวกอาฟฟิงหาอุตสาหกรรมหนักของโซเวียตและ ประเทศสังคมนิยมอื่น ๆ ได้ ดังเช่นช่วยในการบุกเบิกถ่านหิน น้ำมัน ชุกแร่ต่าง ๆ และทำไฟฟ้าด้วย พลังงานน้ำและพลังงานถ่านหิน ควบคุมไปกับการสร้างสรรค์อุตสาหกรรมหนักนั้น ได้สร้างทั้งอุตสาหกรรม เบาและหัตถกรรมด้วย โดยสร้างขึ้นจากสหกรณ์และใช้ทั้งกำลังของเอกชนเข้าทำด้วย ระยะนี้เป็นระยะ ของการสร้างโรงจักร โรงงานต่าง ๆ ขนาดย่อม เหมือนสมัยชาวยุโรปและชาวตะวันตกเข้าทำในศตวรรษ ที่ 17-18 อย่างเช่นที่จังหวัดไซบีเรีย ส่วนใหญ่เป็นโรงจักรโรงงานขนาดย่อม บางทีในโรงงานแห่งนั้นมี คนจำนวนไม่มากนัก งานส่วนใหญ่ก็เป็นงานหัตถกรรม แต่เขาก็มีเครื่องจักรขนาดย่อมซึ่งเป็นแบบง่าย ๆ ประกอบด้วย แต่ค่ากว่าภายในอีกห้าปีหลัง ผู้คนที่อยู่ในหน่วยงานเหล่านี้จะมีเครื่องจักรเครื่องกลในการทำงาน ชั้นที่สองคือ สร้างอุตสาหกรรมท้องถิ่น เป็นอุตสาหกรรมของรัฐ ที่ขึ้นกับท้องถิ่นในการบริหาร งาน ตัวอย่างเช่นโรงงานซ่อมรถ อู่ซ่อมรถ รถจักรยาน หรือเป็นโรงงานโรงจักรที่ผลิตเครื่องมือเครื่อง มีมือในการทำนา โรงงานเหล่านี้เป็นของรัฐแต่มอบให้แก่ท้องถิ่น จังหวัดหรือตัวเมืองต่าง ๆ ควบคุมโดย ตรง เป็นโรงงานที่ใช้เครื่องจักรเครื่องมือมากกว่าและทันสมัยกว่า ส่วนกลางก็คุมโดยตรง สำหรับ เกษตรกรรมนั้นเริ่มจากสหกรณ์ก่อน สหกรณ์ต้องพัฒนาจากสหกรณ์ขนาดเล็กกลายเป็นสหกรณ์ขนาด ใหญ่หรือขั้นสูง สำหรับในเวียคนามภาคใต้ยังคงมีวิสาหกิจและโรงจักรโรงงานของเอกชนอยู่ แต่ในวัน ข้างหน้าโรงจักรโรงงานเหล่านี้ก็ต้องเป็นของรัฐ

ฉะนั้นเศรษฐกิจของเวียคนามในอนาคตจะมีอยู่ตามเขตด้วยกัน หนึ่งเศรษฐกิจของรัฐ ส่วนใหญ่ จะเป็นภาคอุตสาหกรรมและมีเกษตรกรรมบ้าง สองเขตเศรษฐกิจสหกรณ์ เกษตรกรรมร้อยละ 90 จะเป็น แบบสหกรณ์ หัตถกรรมก็จะทำแบบสหกรณ์เช่นกัน และสามเศรษฐกิจเอกชน มีลักษณะเป็นครอบครัว เพราะในค้ำเกษตรกรรม รัฐมอบที่ดินให้ครอบครัวสำหรับในตัวเมืองยังคงมีพ่อค้าขายเร็วและขายเครื่อง หัตถกรรม แต่พ่อค้าขายเร็วถูกจำกัดมิให้พัฒนาจนกลายเป็นร้านค้าใหญ่ พ่อค้าใหญ่ ปลดปล่อยคนใน ครอบครัวเขาทำเองแก่ห้ามจ้างแรงงาน ถ้าจะขยายกิจการใหญ่ขึ้นก็ต้องเปลี่ยนเป็นสหกรณ์ ●

ขอเชิญอ่าน

โลกหนังสือ รอบจบ "บทที่ 5"

ทันนอกจากจะเหมือนได้อ่านหนังสือทั้งโลกแล้วยัง

"สนุก / น่าฟัง / ทะลึ่ง / แต้น่ารัก"

ทุกฉบับ "เจียบขาด" ตามฟอร์ม